

Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με τις στρατηγικές προοπτικές για ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της νεολαίας για την περίοδο μετά το 2018

(2017/C 189/07)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ:

1. Το πολιτικό υπόβαθρο του ζητήματος, όπως εκτίθεται στο παράρτημα των παρόντων συμπερασμάτων.

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ ΤΑ ΑΚΟΛΟΥΘΑ:

2. Η ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών με τίτλο «Μια στρατηγική της ΕΕ για τη νεολαία — Επένδυση και ενδυνάμωση. Μια ανανεωμένη ανοιχτή μέθοδος συντονισμού για την αντιμετώπιση των προκλήσεων και των ευκαιριών της νεολαίας»⁽¹⁾ επεδίωκε να διαμορφώσει μια διατομεακή προσέγγιση που να ενδυναμώνει τους νέους της Ευρώπης και να τους προσφέρει τους πόρους και τις ευκαιρίες για να κατακτήσουν την αυτονομία τους.
3. Το ψήφισμα του Συμβουλίου για «Ένα ανανεωμένο πλαίσιο ευρωπαϊκής συνεργασίας στον τομέα της νεολαίας (2010-2018)»⁽²⁾, περιλαμβάνει την, μέχρι σήμερα, πλέον ολοκληρωμένη και φιλόδοξη στρατηγική της ΕΕ για τη νεολαία. Το χρονικό φάσμα που κάλυπτε το πλαίσιο συνέπεσε με τη χρηματοπιστωτική και οικονομική κρίση η οποία, αν και επηρέασε αρνητικά όλους τους πολίτες και τα κράτη μέλη της ΕΕ, αλλού περισσότερο και αλλού λιγότερο, είχε δυσανάλογα αρνητική επίδραση στους νέους και ειδικότερα στους νέους με λιγότερες ευκαιρίες, με αποτέλεσμα υψηλά επίπεδα ανεργίας και ενίσχυση του κινδύνου διάρρηξης του κοινωνικού ιστού, πολιτικής αποξένωσης, ακόμη και βίαιης ριζοσπαστικοποίησης και εξτρεμισμού που, με τη σειρά τους, άσκησαν πιέσεις στις δημοκρατικές αξίες και στην κοινωνική συνοχή.
4. Όπως καταδεικνύουν οι εκθέσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής του 2012 και του 2015 για τη νεολαία και η κοινή έκθεση του Συμβουλίου και της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή του ανανεωμένου πλαισίου ευρωπαϊκής συνεργασίας στον τομέα της νεολαίας (2010-2018)⁽³⁾, το πλαίσιο συνεισέφερε σημαντικά όχι μόνο στη συνεργασία στον τομέα της νεολαίας αλλά και στις ζωές, στις προοπτικές, στην ευημερία, στη συμμετοχή και στην ένταξη των νέων σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση.
5. Τα προγράμματα εργασιών της ΕΕ για τη νεολαία για τις περιόδους 2014-2015⁽⁴⁾ και 2016-2018⁽⁵⁾ έχουν ενισχύσει και βελτιώσει τα μέσα και τις διαδικασίες εφαρμογής του ανανεωμένου πλαισίου ευρωπαϊκής συνεργασίας στον τομέα της νεολαίας, ευθυγραμμίζοντάς το καλύτερα προς τους στόχους της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και αντιμετωπίζοντας νέες προκλήσεις.

ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ ΟΤΙ:

6. Το επιχειρησιακό χρονοδιάγραμμα για το ανανεωμένο πλαίσιο ευρωπαϊκής συνεργασίας στον τομέα της νεολαίας θα λήξει στα τέλη του 2018, ενώ τα επιχειρησιακά χρονοδιαγράμματα για τη «Ευρώπη 2020» (τη δεκαετή στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την απασχόληση και την ανάπτυξη) και για το πρόγραμμα Erasmus +, θα λήξουν στα τέλη του 2020.

ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ ΟΤΙ:

7. Η προώθηση και διαφύλαξη των αξιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 της ΣΕΕ⁽⁶⁾, και η ενίσχυση στους νέους του αισθήματος της ευρωπαϊκής ταυτότητας και της εμπιστοσύνης στο ευρωπαϊκό εγχείρημα μέσω της ανάπτυξης των ικανοτήτων τους και της προώθησης της πολιτικής συμμετοχής τους, της ενεργού παρουσίας τους στον δημόσιο βίο, σε εθελοντικές δραστηριότητες και στη μαθησιακή κινητικότητα θα εξακολουθήσουν να είναι θεμελιώδους σημασίας για τον καθορισμό της μελλοντικής ευρωπαϊκής συνεργασίας στον τομέα της νεολαίας.
8. Ο ρόλος των κοινωνικομορφωτικών δραστηριοτήτων για τους νέους καθώς και της μη τυπικής και της άτυπης μάθησης έχει κεντρική σημασία για τον τομέα της νεολαίας και συμβάλλει στην ανάπτυξη των ικανοτήτων των νέων.

ΣΥΜΦΩΝΕΙ ΟΤΙ:

9. Πρέπει να αναπτυχθεί και να υποστηριχθεί ένα νέο πλαίσιο ευρωπαϊκής συνεργασίας στον τομέα της νεολαίας μετά το 2018, που θα δίνει έμφαση στη διατομεακή προσέγγιση με σαφή προστιθέμενη αξία σε επίπεδο ΕΕ και θα περιλαμβάνει ενδεχόμενα προγράμματα εργασιών της ΕΕ για τη νεολαία, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη τα αποτελέσματα της αξιολόγησης του ισχύοντος πλαισίου.

⁽¹⁾ 9008/09.⁽²⁾ ΕΕ C 311 της 19.12.2009, σ. 1.⁽³⁾ ΕΕ C 417 της 15.12.2015, σ. 17.⁽⁴⁾ ΕΕ C 183 της 14.6.2014, σ. 5.⁽⁵⁾ ΕΕ C 417 της 15.12.2015, σ. 1.⁽⁶⁾ ΕΕ C 326 της 26.10.2012, σ. 17.

ΚΑΛΕΙ ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ, ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΩΝ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΩΝ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΩΝ ΤΟΥΣ ΚΑΙ ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΔΕΟΝΤΩΣ ΥΠΟΨΗ ΤΗΝ ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑΣ:

10. να διασφαλίσουν ότι η ανάπτυξη του πλαισίου για μελλοντική ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της νεολαίας θα είναι τεκμηριωμένη, ενημερωμένη και θα βασίζεται σε ευρεία και χωρίς αποκλεισμούς διαβούλευση με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, μεταξύ άλλων τους νέους, τους παρόχους κοινωνικομορφωτικών δραστηριοτήτων για τους νέους⁽¹⁾, τους εργαζόμενους στον τομέα της νεολαίας (είτε επαγγελματικά είτε εθελοντικά) και τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής σε όλα τα επίπεδα, ώστε να επιτευχθεί συναίνεση και να υπάρξει δέσμευση επί των επιδιώξεων και των στόχων της μελλοντικής πολιτικής για τη νεολαία.
11. να λάβουν υπόψη ότι το πλαίσιο της μελλοντικής ευρωπαϊκής συνεργασίας στον τομέα της νεολαίας είναι διατομεακό, ευέλικτο, ευπροσάρμοστο και διαφανές και να συνεκτιμήσουν τις ταχώς μεταβαλλόμενες πολιτικές, κοινωνικές, πολιτιστικές και οικονομικές συνθήκες σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο.
12. να διασφαλίσουν ότι το Erasmus+ και άλλα προγράμματα και μέσα συμβάλουν και, όπου απαιτείται, ευθυγραμμίζονται με την εφαρμογή του πλαισίου.
13. να επικεντρώσουν το πλαίσιο κυρίως στα συγκεκριμένα θέματα της πολιτικής για τη νεολαία που εμπίπτουν στο πεδίο αρμοδιοτήτων των δομών για τους νέους, αλλά και να ενισχύσουν περαιτέρω εξελίξεις και πρωτοβουλίες σε σχετικούς τομείς πολιτικής ώστε να διασφαλισθεί η διατομεακή συνεργασία και η αμοιβαία υποστήριξη.
14. να αξιολογήσουν, να επανεξετάσουν και να ανανεώσουν τον διαρθρωμένο διάλογο και τους στόχους του προκειμένου να διευκολύνουν τον καινοτόμο, ουσιαστικό και στοχευμένο επικοινωνιακό διάλογο όχι μόνο με νέους ανθρώπους που έχουν ενταχθεί σε οργανώσεις νέων, αλλά και με νέους με διαφορετικό υπόβαθρο, λιγότερες ευκαιρίες και με μη οργανωμένους νέους.
15. να λάβουν περαιτέρω υπόψη τις ικανότητες (γνώσεις, δεξιότητες και στάσεις) και τις αξίες που χρειάζονται οι νέοι για να έχουν ολοκληρωμένη προσωπική, κοινωνική και επαγγελματική ζωή και, ειδικότερα, να προσεγγίσουν και να συμπεριλάβουν νέους με λιγότερες ευκαιρίες.
16. να λάβουν υπόψη τους τον ρόλο που μπορεί να διαδραματίσουν, για τους νέους, το διαδίκτυο, τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και η ψηφιοποίηση στην προώθηση της αλληλεγγύης, της συμμετοχής στην πολιτική και της ενεργού συμμετοχής στα κοινά, καθώς και στην καταπολέμηση της πολιτικής αποξένωσης, του λαϊκισμού, της προπαγάνδας και της ριζοσπαστικοποίησης που μπορεί να οδηγήσουν σε βίαιο εξτρεμισμό.
17. να αξιολογήσουν, να ενισχύσουν και να αναπτύξουν περαιτέρω, όπου αυτό είναι δυνατόν, μέσα, εργαλεία και μεθόδους πολιτικής και συμπληρωματικές συνεργασίες όπως η εταιρική σχέση μεταξύ ΕΕ και Συμβουλίου της Ευρώπης στον τομέα της νεολαίας, προκειμένου να διατηρηθεί και να ενισχυθεί η αποτελεσματικότητα της ευρωπαϊκής συνεργασίας στον τομέα της νεολαίας μετά το 2018.

ΚΑΤΑ ΣΥΝΕΠΕΙΑ ΣΥΜΦΩΝΕΙ:

18. να καλέσει τις μελλοντικές Προεδρίες να προετοιμάσουν ένα νέο σχέδιο πλαισίου ευρωπαϊκής συνεργασίας στον τομέα της νεολαίας μετά το 2018, λαμβάνοντας υπόψη τα παρόντα συμπεράσματα καθώς και την επικείμενη πρωτοβουλία της Επιτροπής για μια στρατηγική της ΕΕ για τη νεολαία μετά το 2018. Το εν λόγω σχέδιο θα πρέπει να υποβληθεί στο Συμβούλιο προς έγκριση.

⁽¹⁾ Ως πάροχοι κοινωνικομορφωτικών δραστηριοτήτων για τους νέους νοούνται οργανώσεις, οργανισμοί και άλλοι, ενισχυόμενοι από το κράτος ή από εθελοντές, φορείς οι οποίοι παρέχουν σε νέους προγράμματα, έργα, πρωτοβουλίες και δραστηριότητες, που βασίζονται στις κοινωνικομορφωτικές δραστηριότητες για τους νέους.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

1. Η Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση ⁽¹⁾.
2. Το ανανεωμένο πλαίσιο ευρωπαϊκής συνεργασίας στον τομέα της νεολαίας (2010-2018) που έθεσε δύο συνολικούς στρατηγικούς στόχους και μια διττή προσέγγιση για την επίτευξή τους, χρησιμοποιώντας συγκεκριμένες πρωτοβουλίες στον τομέα της νεολαίας και ενσωματώνοντας πρωτοβουλίες στο πλαίσιο 8 τομέων δράσης. Το πλαίσιο προέβλεπε επίσης τριετείς κύκλους εργασίας με έγκριση προτεραιοτήτων και διαρθρωμένο διάλογο με τους νέους ώστε να εμπλουτισθεί η διαδικασία.
3. Η κοινή έκθεση του Συμβουλίου και της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή του ανανεωμένου πλαισίου ευρωπαϊκής συνεργασίας στον τομέα της νεολαίας (2015) που αξιολόγησε τον αντίκτυπο του πλαισίου κατά την περίοδο 2013 ως 2015.
4. «Ευρώπη 2020», η δεκαετής στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την απασχόληση και την ανάπτυξη, που περιελάμβανε τις εμβληματικές πρωτοβουλίες «Νεολαία σε κίνηση» και «Ατζέντα για νέες δεξιότητες και θέσεις εργασίας».
5. Η Διακήρυξη των Παρισίων, της 17ης Μαρτίου 2015, σχετικά με την προώθηση της συμμετοχής των πολιτών στα κοινά και των κοινών αξιών της ελευθερίας, της ανεκτικότητας και της αποφυγής των διακρίσεων μέσω της εκπαίδευσης.
6. Η ανακοίνωση της Επιτροπής, της 28ης Απριλίου 2015, με θέμα το ευρωπαϊκό θεματολόγιο για την ασφάλεια, στην οποία δηλώνεται ότι η συμμετοχή των νέων μπορεί να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην πρόληψη της βίαιης ριζοσπαστικοποίησης μέσω της προώθησης κοινών ευρωπαϊκών αξιών, της κοινωνικής ένταξης, της βελτίωσης της αμοιβαίας κατανόησης και ανοχής.
7. Η ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, της 10ης Ιουνίου 2016, με τίτλο: «Νέο θεματολόγιο δεξιοτήτων για την Ευρώπη — Συνεργασία για την ενίσχυση του ανθρώπινου δυναμικού, της απασχολησιμότητας και της ανταγωνιστικότητας».
8. Το ψήφισμα του Συμβουλίου της 15ης Δεκεμβρίου 2016 σχετικά με ένα νέο θεματολόγιο δεξιοτήτων για μια ανταγωνιστική Ευρώπη χωρίς αποκλεισμούς.
9. Οι ανακοινώσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της 7ης Δεκεμβρίου 2016, με τους τίτλους «Επένδυση στη νεολαία της Ευρώπης», «Βελτίωση και εκσυγχρονισμός της εκπαίδευσης» και «Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης».
10. Η Λευκή Βίβλος για το μέλλον της Ευρώπης - Προβληματισμοί και σενάρια για την ΕΕ των 27 έως το 2025.

⁽¹⁾ ΕΕ C 326 της 26.10.2012, σ. 13.